

Direktiv för Mobilt bredband i hela landet

Bakgrund

För att uppnå målen i regeringens bredbandsstrategi om att Sverige ska ha bredband i världsklass (N2009/8317/ITP) och EU:s mål i den digitala agendan för Europa – i synnerhet att alla ska ha tillgång till bredband om minst 30 mbit/s senast 2020 – krävs fortsatta investeringar i såväl fast som trådlös bredbandsinfrastruktur. Utgångspunkten är att dessa investeringar så långt som möjligt ska göras av marknadens aktörer i konkurrens. Det är därför centralt att marknaden ges goda förutsättningar att bygga ut näten i hela landet. Sverige har i dag en stark position på bredbandsområdet tack vare ökad efterfrågan på bandbredd och de investeringar som gjorts. Sveriges utmaning är att behålla positionen och att stärka den. En av de prioriterade frågorna i regeringens bredbandsstrategi är bildandet av Bredbandsforum. Syftet med Bredbandsforum är att skapa en plattform för att kunna föra en konstruktiv dialog mellan aktörer som på olika sätt berörs av och påverkar bredbandsutbyggnaden.

Utvecklingen går mot att slutanvändarna i större utsträckning efterfrågar bredband med hög överföringshastighet och användarnas krav på täckning för att kunna prata och surfa överallt ökar. Detta har framför allt har att göra med de senaste årens teknikutveckling och konsumenternas ändrade användarvanor. Utvecklingen av smarta telefoner och surfplattor har lett till en kraftig ökning datatrafiken i de mobila näten. Det finns således en stor efterfrågan på kapacitet. På landsbygden finns dessutom indikationer på att täckningen på sina håll uppvisar brister. Operatörerna bygger därför ut näten och strävar efter att migrera kunderna från 3G- till 4G-näten. De hinder som slutkunderna upplever vad gäller de mobila näten kan alltså delas in i täckning och kapacitet.

För att komma tillrätta med dessa problem krävs att operatörerna gör investeringar för att öka kapaciteten i näten, men det krävs även investeringar för att bygga nya master. Dessutom behöver den fiberbaserade infrastrukturen byggas ut till basstationerna för att mobila bredbandstjänster ska kunna levereras med hög överföringshastighet. Kopplat till detta finns utmaningar t.ex. vad gäller nödvändiga tillstånd för att få bygga master och tillgång till utrymmen för att sätta upp sändarutrustning, avgifter och ersättningar till markägare samt behov av elektricitet och reservkraft. Särskilt i glesbefolkade områden fordras vidare ökad samverkan för att i större utsträckning utnyttja befintlig infrastruktur.

Frågan om hinder för utbyggnad av trådlösa bredbandsnät har tidigare identifierats inom ramen för Bredbandsforum, främst av arbetsgruppen ”Utmaningar vid utbyggnad av bredband i hela landet” (även kallad Hindergruppen). I Hindergruppens slutrapport adresserades bland annat spektrum- och kommunrelaterade områden, att befintlig infrastruktur inte används effektivt, att villkoren för att anlägga bredbandsinfrastruktur är ogynnsamma och att det finns svagheter i avtalsprocessen avseende marktillträde. Arbetet med att undanröja hinder vad gäller tillgång till spektrum och villkor för spektrumtilldelning har hanterats i PTS regi i samråd med branschen och återrapporterats till Bredbandsforums styrgrupp. Det arbete och de åtgärder som vidtagits inom Bredbandsforum sedan dess (bl.a. inom Lösnings- och Kommungrupperna) och som fortsatt har betydelse för frågan om att undanröja hinder för utbyggnad av trådlösa bredbandsnät bör beaktas av gruppen för Mobilt bredband i hela landet.

Gruppen för mobilt bredband i hela landet ska i sitt arbete främja utbyggnaden av trådlösa bredbandsnät. Med trådlöst bredband avses såväl bredband via cellulära nät (LTE) som andra trådlösa tekniker (t.ex. wi-fi och fixed-wireless access).

Syfte och mål

Det övergripande syftet med Gruppen för mobilt bredband i hela landet är att bidra till förbättrade förutsättningar för att trådlösa nät i större utsträckning ska täcka, dvs. att nå fler hushåll och företag, och räcka, dvs. att förbättra kapaciteten i näten.

Med detta som utgångspunkt bör gruppen särskilt:

- beskriva förutsättningarna för utbyggnad av trådlösa bredbandsnät och samspelet med trådbunden bredbandsinfrastruktur
- belysa och skapa underlag för bedömningen av trådlösa bredbandsteknikers betydelse för uppfyllande av målen i regeringens bredbandsstrategi och EU:s digitala agenda
- belysa vilken roll trådlösa bredbandstekniker kommer att spela i framtiden med hänsyn till teknikutveckling och kapacitetsanvändning
- bidra till ökad kunskap, tillit och förståelse hos användarna om trådlösa bredbandstjänster och vilken kvalitet de kan erbjuda
- ge förslag på åtgärder för att öka de trådlösa nätens täckning och kapacitet, framför allt på landsbygden, för att uppnå de politiska målen och för att tillgodose allmänhetens ökade krav på tillgänglighet och kvalitet
- ge förslag på åtgärder som bidrar till ökad samverkan mellan privata och offentliga aktörer i syfte att underlätta för trådlös utbyggnad, särskilt i områden där sådan utbyggnad inte förväntas ske på kommersiella grunder

Utfallet av gruppens arbete bör på lämpligt sätt spridas för att öka den allmänna kunskapen och medvetenheten om frågan samt inkluderas i pågående samverkansprocesser och i dialog med i synnerhet länsstyrelser, regioner och kommuner.

Bemanning och resurser

Ordförande för arbetsgruppen är Göran Marby. Ordföranden får i uppdrag att leda arbetet och ansvarar för att utfallet av gruppens arbete återrapporteras till Bredbandsforums styrgrupp. Ordföranden ansvarar för arbetsgruppens bemanning och organisation. Arbetet bör organiseras på ett sätt som ger berörda intressenter möjlighet att bidra i arbetet med synpunkter och förslag. Bredbandsforums kansli bistår ordföranden och arbetsgruppen med stöd och underlag i det löpande praktiska arbetet.

Avstämning

Arbetsgruppen ska på varje styrgruppsmöte avrapportera hur arbetet fortskrider och för uppnådda resultat.

Samråd

Arbetet bör i så stor utsträckning som möjligt präglas av öppenhet. Det är därför av vikt att gruppen strävar efter dialog och på lämpligt sätt tar om hand inspel och synpunkter från intressenter genom intervjuer, möten, workshops och hearingar.

Start- och sluttid

Gruppen Mobilt bredband i hela landet ska starta sitt arbete den 1 juni 2013. Gruppen ska avsluta sitt arbete senast den 31 januari 2014 och i samband med detta avge en skriftlig rapportering över de åtgärder som vidtagits och de resultat som uppnåtts.